

uveljavljene pri računalniški izdelavi tematskih kart. Posebej je poudarjen pomen estetskega in harmoničnega oblikovanja zemljevidov, ki morajo pritegniti pozornost uporabnikov in jim omogočiti čim lažje dojetje in razumevanje najrazličnejših prostorskih informacij. Pri tem morajo biti nujno upoštevana splošno uveljavljena kartografska načela. Avtorica tudi skrbno analizira tipe v Geografskem atlasu Slovenije predstavljenih zemljevidov. V grobem jih razdeli na analitične, kompleksne in sintetične.

UČBENIK IN DELOVNI ZVEZEK: ŽIVIM V SLOVENIJI Neva Osterman

Tik pred začetkom šolskega leta 1999/2000 sta pri založbi Modrijan izšla nov učbenik in delovni zvezek za zemljepis v 8. razredu osnovne šole. Učbeniški komplet pod naslovom »Živim v Sloveniji« so napisali uveljavljeni avtorji Jurij Senegačnik, Borut Drobňjak in Marta Otič. Uredil ga je Jurij Senegačnik, ki je tudi avtor večine poglavij. Recenzije so opravili mag. Vera Bevc Malajner, Karmen Cunder, Neva Osterman, dr. Mirko Pak in Zarko Tomšič. Posamezne vsebinske sklope so pregledali še nekateri najvidnejši strokovnjaki z Oddelka za geografijo Filozofske fakultete v Ljubljani.

Izid učbenika Živim v Sloveniji pomeni nekakšen vrh trilogije osnovnošolskih učbenikov za zemljepis ne samo v kronološkem, ampak tudi v vsebinskem in didaktičnem pogledu. Učbenik je zasnovan po podobnem konceptu kot Modrijanova učbenika Živim v Evropi in Sodobni svet. V uvodu se srečamo s ključem za uporabo učbenika. Vsak tematski sklop se začneja s celostransko barvno sliko in slikovnim napovednikom. Ob veznem besedilu se pojavljata še priljubljeni rubriki »Ali veš?« in »Kdo želi vedeti več?«. Poglavje zaključuje seznam pojmov z razlago. Sledijo vprašanja, namejnena ponavljanju in utrjevanju. Zahtevnost posameznih vprašanj se stopnjuje, kar označuje barvna lestvica. Utrjevanju in ponavljanju je namenjen tudi slikovni miselni vzorec, ki zaključuje tematski sklop.

Pri predstavitvi velja izpostaviti tiste novosti in posebnosti, ki jih učbenik vnaša v našo šolsko geografijo. Obravnava Slovenije se ne začne več z obravnavo slovenskih pokrajin, temveč s splošno geografijo Slovenije. Tak vrstni red je veliko bolj logičen. Posamezne pojave in procese je smiselno najprej razložiti na nivoju Slovenije, nato pa jih lahko podrobneje apliciramo na posamezne slovenske naravnogeografske enote. Šele ob prebiranju teh poglavij se zaveemo, koliko novih občegeografskih pojmov se prvič pojavi v 8. razredu pri geografiji Slovenije.

V učbeniku se seznanimo z najpomembnejšimi značilnostmi ozemeljske delitve, geološke sestave, relie-

fa, podnebja, rastlinstva, vodovja, prebivalstva in gospodarstva naše države. Nekateri pojmi (npr. ravnin, notranje in zunanje sile ipd.) doslej v osnovnošolskih učbenikih sploh še niso bili razloženi. Zelo jasna je razlaga delitve Slovenije na zgodovinske dežele (Gorenjska, Dolenjska itd.). Opozarja nas tudi na spornost uporabe te delitve v sedanjem času. Dobrodošla novost je posebno poglavje o varstvu okolja. Učbenik je zelo »ekološko obarvan«, saj se problematika varstva okolja vleče skozi splošni in regionalni del.

Največja odlika učbenika so zelo skrbno izbrani primeri, predvsem v regionalnem delu. Geografija Slovenije je doslej v primerjavi z geografijo Evrope ali sveta med učenci veljala za manj privlačno. Zanimivi primeri, predstavljeni na privlačen način, bodo zagotovo pripomogli k večji priljubljenosti geografije Slovenije v naših osnovnih šolah. Nenehno opozarjanje na edinstvenost in svojevrstnost naše dežele pripomore k oblikovanju državotvornega duha in domovinske zavesti. Bogastvo naše naravne in družbene raznolikosti vzbuja večje spoštovanje do lastne države pri učencih.

Učbenik daje celosten in aktualen prikaz geografije naše države, pri čemer učenca pazljivo vodi prek vseh novih pojmov, ki so nujni za razumevanje geografskih problemov Slovenije. Vrstni red osvajanja novih učnih ciljev je skrbno premišljen, zato ni nepotrebnega ponavljanja in preskakovanja vsebin. Učbenik je opremljen z zelo nazornimi zemljevidi, risbami in okrog 200 barvnimi fotografijami. Prelepi so številni letalski posnetki. Popolna novost v naši geografski literaturi so tudi nekateri blokdiagrami, ki prikazujejo prvine posameznih naravnogeografskih enot.

Ob učbeniku je izšel tudi delovni zvezek z različno zahtevnimi vajami, ki so nivojsko diferencirane. Poleg nemihi kart je v njem veliko zabavnih geografskih iger, ki bodo razvedrile in popestrile šolske ure ali domače delo. Pri regionalnem delu se ob vsaki naravnogeografski enoti srečamo z nemo karto, klimogrami, razgovori z domačini, križanko, potovanjem in analizo posamezne enote na blokdiagramu. Odlika delovnega zvezka je njegova jasnost in razumljivost. Rešitve posameznih nalog so nedvoumne. Učitelji lahko izbirajo med 82 vajami. Delovni zvezek, opremljen s čudovitimi barvnimi fotografijami, risbami, grafikoni in zemljevidi, je tako prvovrstno dopolnilo učbenika.

Prepričan sem, da bodo učenci in učitelji učbeniški komplet Živim v Sloveniji sprejeli z velikim navdušenjem.

